

संच क्र.
Series No.

दि. २४ सप्टेंबर २०१७

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

204617

पेपर II

वेळ : १ (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण प्रश्न : १००

एकूण गुण : १००

सूचना

- (१) सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (२) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (३) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (४) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (६) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (७) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-८२” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/ किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या शेवटच्या पानावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

18109

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. भारतीय पहिली युद्धनौका, ज्यावर सौरऊर्जेसाठी पॅनल्स बसविली आहेत, तिचे नाव काय ?

(1) आय. एन. एस. विक्रमादित्य	(2) आय. एन. एस. सर्वेक्षक
(3) आय. एन. एस. विनाशक	(4) आय. एन. एस. विक्रान्त

India's first warship on which panels are installed for solar energy is

(1) INS Vikramaditya	(2) INS Sarvekshak
(3) INS Vinashak	(4) INS Vikrant

2. मे 2017 पासून कोणत्या राज्य सरकारने पॉलिथीनच्या पिशव्यांवर संपूर्णतः बंदी घोषित केली आहे ?

(1) महाराष्ट्र	(2) मणिपूर	(3) मध्यप्रदेश	(4) बिहार

Which State Government has announced a total ban on polythene bags from May 2017 ?

(1) Maharashtra	(2) Manipur	(3) Madhya Pradesh	(4) Bihar

3. राष्ट्रीय फुटबॉल लीग आणि आय-लीगच्या इतिहासात नुकतेच सर्वाधिक गोल करणाऱ्या भारतीय फुटबॉलपटूचे नाव

(1) सुनिल छेत्री	(2) सुब्रता पाल
(3) गुरप्रीत सिंह संधू	(4) संदेश झिंगान

Name of the Indian Footballer who recently became the highest goal scorer in the history of the National Football League and I-League.

(1) Sunil Chhetri	(2) Subrata Pal
(3) Gurpreet Singh Sandhu	(4) Sandesh Jhingan

4. बेंगलूरूमध्ये भारतीय अंध क्रिकेट संघाने टी-20 वर्ल्ड कप पुढीलपैकी कोणत्या संघाला नमवून जिंकला ?

(1) पाकिस्तान	(2) श्रीलंका	(3) ऑस्ट्रेलिया	(4) इंग्लंड

Indian cricket team won the T – 20 World Cup for the Blind title in Bengaluru by defeating which of the following team ?

(1) Pakistan	(2) Sri Lanka	(3) Australia	(4) England

5. 2017 साली भारतीय वंशाच्या कोणत्या संगीतकाराला 'सिंग मी होम' या अल्बमसाठी सर्वोत्कृष्ट संगीतासाठीचा ग्रॅमी पुरस्कार मिळाला ?

(1) संदीप दास	(2) अनुष्का शंकर
(3) त्रिलोक गुर्तू	(4) अपाचे इंडियन

Name the Indian musician who has won the best music award for the album "Sing me home" at the 2017 Grammy Awards.

(1) Sandeep Das	(2) Anushka Shankar
(3) Trilok Gurtu	(4) Apache Indian

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

6. लॉरेन्स वर्ल्ड पुरस्कार, मोनॅको येथे 2017 सालचा सर्वोत्कृष्ट महिला खेळाडूचा पुरस्कार पुढीलपैकी कोणाला प्रदान करण्यात आला ?

- (1) डॅनिका पॅट्रीक (2) कॅरोलीन मरिन (3) बिट्राइस वियो (4) सिमॉन बाईल्स

Who bagged the best sportswoman award of the year 2017 at the Laurens World Awards in Monaco ?

- (1) Danica Patrick (2) Caroline Marine (3) Betrice Vio (4) Simone Biles

7. कॅरम या खेळाशी कोणते खेळाडू संबंधित आहेत ?

- (अ) एस. अपूर्वा (ब) काजल कुमारी (क) सारिका काळे (ड) प्रशांत मोरे

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ), (ब), (क) (2) फक्त (अ), (ब), (ड)
(3) फक्त (अ), (क), (ड) (4) फक्त (ब), (क), (ड)

Which sportsmans are related to Carrom ?

- (A) S. Apoorva (B) Kajal Kumari (C) Sarika Kale (D) Prashant More

Answer Options :

- (1) Only (A), (B), (C) (2) Only (A), (B), (D)
(3) Only (A), (C), (D) (4) Only (B), (C), (D)

8. 2017 सालच्या ब्रिक्स शिखर परिषदेची संकल्पना _____ ही आहे.

- (1) शांतता आणि सुसंवाद (2) दहशतवादविरुद्ध लढा
(3) उज्ज्वल भविष्यासाठी बळकट भागीदारी (4) शाश्वत विकास

The theme of 2017 BRICS Summit is

- (1) Peace and harmony (2) Fighting against terrorism
(3) Stronger partnership for a brighter future (4) Sustainable development

9. गुरुदयाल सिंग इतक्यात बातम्यांमध्ये होते. त्यांच्याबाबत काय खरे नाही ?

- (1) त्यांना पद्मश्रीद्वारे सन्मानित करण्यात आले होते.
(2) त्यांना ज्ञानपीठ पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले होते.
(3) त्यांनी 'मढी दा दीवा' हा ग्रंथ लिहिला.
(4) त्यांना पद्मभूषणद्वारे सुद्धा सन्मानित करण्यात आले होते.

Gurudayal Singh was recently in news. Which is not true about him ?

- (1) He was honoured by Padmashri.
(2) He was honoured by Gyanpith Award.
(3) He wrote the book 'Madhi da Deeva'.
(4) He was honoured by Padma Bhushan also.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

10. जोड्या लावा :

‘अ’ (लेखक)

- (अ) टी. एन. नायनन
(ब) अमिताव घोष
(क) पॉल बेट्टी
(ड) रूचिर शर्मा

‘ब’ (ग्रंथ)

- (i) द सेल आऊट
(ii) द राइज अँड फॉल ऑफ नेशन्स
(iii) द ग्रेट डिरेजमेंट
(iv) द टर्न ऑफ द टॉरटोइज

पर्यायी उत्तरे :

	(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

Match the pair :

‘A’ (Author)

- (A) T. N. Nainan
(B) Amitav Ghosh
(C) Paul Beatty
(D) Ruchir Sharma

‘B’ (Books)

- (i) The sell out
(ii) The rise and fall of nations
(iii) The great derangement
(iv) The turn of the tortoise

Answer Options :

	(A)	(B)	(C)	(D)
(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

11. दिलेली राशी $0 < a < b < c < d$ असताना, सर्वात कमी किंमत दाखवणारा पर्याय निवडा.

(1) $(c + d) / (a + b)$	(2) $(a + d) / (b + c)$
(3) $(b + c) / (a + d)$	(4) $(b - a) / (d + c)$

Given that $0 < a < b < c < d$, select the option indicates the smallest quantity.

(1) $(c + d) / (a + b)$	(2) $(a + d) / (b + c)$
(3) $(b + c) / (a + d)$	(4) $(b - a) / (d + c)$

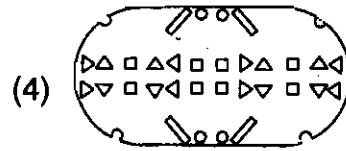
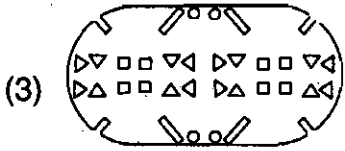
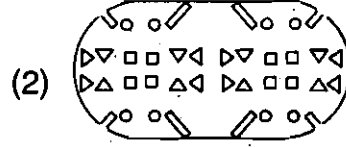
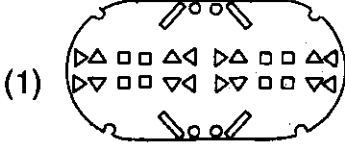
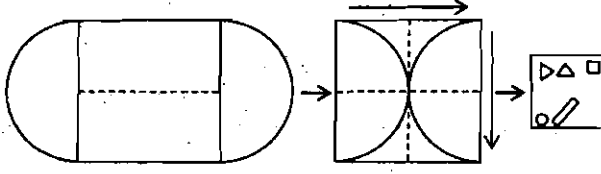
कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

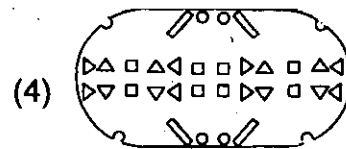
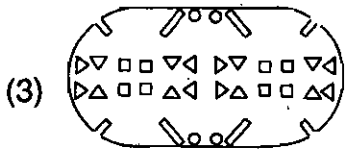
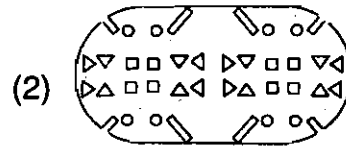
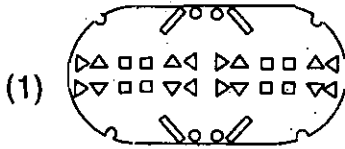
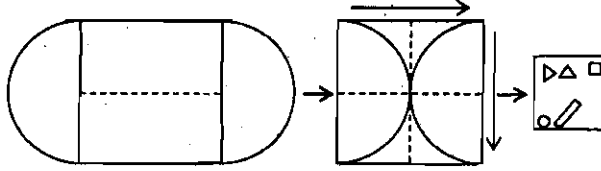
P.T.O.

12. पुढे दाखवल्यानुसार कागदाची तुटक रेषेवरून घडी घालून नंतर त्याला विविध आकारांची छिद्रे पाडली आहेत. उलगडलेल्या कागदाची प्रतिमा निवडा.

Following paper is folded along dotted lines and then punched with different shapes as shown below. Select the image of unfolded paper.

13. घड्याळामध्ये 4.20 वाजता मोठा (तास) काटा आणि छोटा (मिनिट) काटा यामध्ये _____ चा कोन असेल.

(1) 10° (2) 15° (3) 20° (4) 25°

The angle between the hour hand and the minute hand of a clock when the time is 4.20; is

(1) 10° (2) 15° (3) 20° (4) 25°

14. जर P हा M चा भाऊ आहे. Q हा M चा मुलगा आहे, Q ची मुलगी R हिचे T शी लग्न झालेले आहे, M आणि S ह्या बहिणी आहेत, तर S चे Q शी नाते काय ?

(1) आई (2) मावशी (3) आत्या (4) बहीण

If P is brother of M, Q is son of M. R is daughter of Q and R is married with T, M and S both are sisters, then how is S related to Q ?

(1) Mother (2) Maternal Aunt (3) Paternal Aunt (4) Sister

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

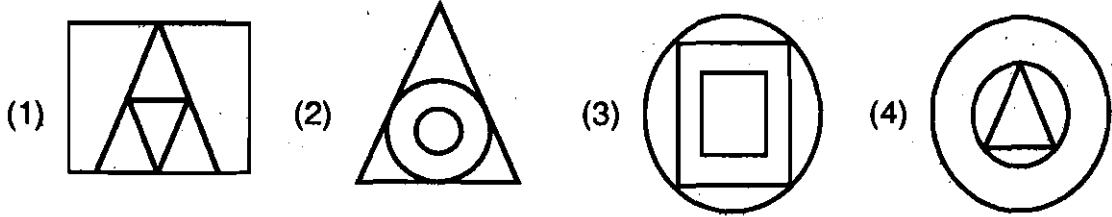
15. डोंगराळ प्रदेशात प्रवास करताना टिकाने A ते B हे चढणीचे अंतर दर ताशी 35 कि.मी. याप्रमाणे कापले. परती उतरणीचा प्रवास करताना तिचा वेग दर ताशी 63 कि.मी. होता. तिचा संपूर्ण प्रवासाचा सरासरी वेग ताशी कि.मी. मध्ये दाखवणारी संख्या निवडा.

- (1) अंतर दिलेले नसल्यामुळे सरासरी निश्चित करता येत नाही
(2) 49
(3) 48
(4) 45

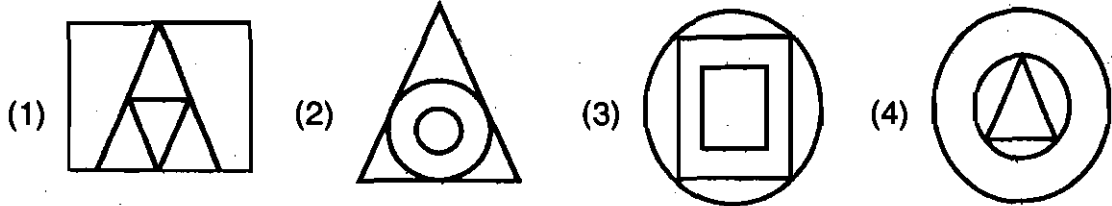
While traveling in the hilly region, Tika covered uphill distance from A to B, at 35 km per hour. The return journey downhill her speed was 63 km per hour. Select the number which indicates her average speed for the entire journey in km per hour.

- (1) Average cannot be determined as distance is not given
(2) 49
(3) 48
(4) 45

16. खालील विसंगत आकृती ओळखा.

Identify odd diagram from the following.

17. मुलाच्या जन्माच्या वेळी सलमानचे वय 32 वर्षे होते. पाच वर्षांनी सलमानचे वय त्याच्या मुलाच्या वयाच्या तिप्पट होईल, तर सलमान व मुलगा यांची आजची अनुक्रमे वये किती ?

- (1) 43, 11 (2) 37, 5 (3) 43, 16 (4) 47, 11

Age of Salman was 32 years at the time of birth of his son. After five years Salman's age will three times of his son. So, what are present ages of Salman and his son respectively ?

- (1) 43, 11 (2) 37, 5 (3) 43, 16 (4) 47, 11

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

18. ज्यासाठी सतत 8 दिवस काम करून 9 व्या दिवशी विश्रांती मिळते असे काम पूर्ती करते. जर तिने मंगळवारी काम करायला सुरुवात केली असेल, तर तिचा विश्रांतीचा 14 वा दिवस आठवड्याचा कोणता वार असेल हे शोधा ?

(1) शनिवार (2) रविवार (3) सोमवार (4) मंगळवार

Purti has a job that requires her to work 8 days continuously and rest on the 9th day. If she started working on Tuesday, find the day of the week on which she gets her 14th rest day ?

(1) Saturday (2) Sunday (3) Monday (4) Tuesday

19. सात व्यक्तींतून चार जणांचा गट तयार करायचा आहे. या व्यक्तींचा तपशील पुढीलप्रमाणे. यात M व N या स्त्रिया व A, B, C, D व E हे पाच पुरुष आहेत. जर व्यक्ती B सुद्धा निवडली गेली, तर A ला गटात असणे आवडणार नाही. B व E दोघांना एकत्र गटात निवड झालेली आवडेल. जर D गटात असेल, तरच N ला त्यात असणे आवडेल. जर C ची निवड झाली, तर तिला D गटात असणे आवडणार नाही. जर गटात D सुद्धा असेल, तर A ला गटात असणे आवडेल. जर गटात ती व्यक्ती असेल, तर त्यात M ची निवड व्हायला हवी असा C चा आग्रह आहे. दिलेल्या पर्यायांतील सर्वात समाधानी गट निवडा.

(1) A, D, M, E (2) B, E, N, C (3) A, D, M, C (4) M, C, B, E

A group of four persons has to be selected from among seven persons. Details of these persons are as follows. There are two women M and N and five men A, B, C, D and E. A would not like to be in the group if B is also selected. B and E together want to be selected in the group. N would like to be in the group only if D is there. C if selected would not like to have D in the group. A would like to be in the group only if D is also there. C insists that M be selected in case he is there in the group. Select most happy group from among given options.

(1) A, D, M, E (2) B, E, N, C (3) A, D, M, C (4) M, C, B, E

20. 183 धुलाई यंत्रे वापरणाऱ्याकडून प्रोग्रॅमिंग, आवाजाची व पाण्याच्या वापरासंबंधीच्या तक्रारी आल्या आहेत. यापैकी फक्त दोनच समस्या असल्याची एकही तक्रार नाही. 91 जणांना प्रोग्रॅमिंगच्या समस्येला, 122 जणांना आवाजाच्या समस्येला आणि 152 जणांना पाणी वापरण्याच्या समस्येला तोंड द्यावे लागते. एकतर आवाजाची किंवा पाण्याची समस्या भेडसावणाऱ्या यंत्र वापरणाऱ्यांची संख्या निवडा.

(1) 183 (2) 92
(3) 30 (4) माहिती पुरेशी नसल्याने संख्या निश्चित करता येत नाही

Complaints received from 183 users of washing machines related to programming, noise and water consumption. None of the users faced exactly two of these problems. 91 users faced programming problem, 122 faced noise problem and 152 faced water consumption problem. Select the number of users that either faced noise problem or water consumption problem.

(1) 183 (2) 92
(3) 30 (4) Number cannot be determined as information is not sufficient

21. जनगणना 2011 प्रमाणे कोणत्या जिल्ह्याची नागरीकरणाची पातळी कमी आहे ?

(1) रत्नागिरी (2) सिंधुदुर्ग (3) गडचिरोली (4) भंडारा

Which of the district has low urbanisation level as per the Census 2011 ?

(1) Ratnagiri (2) Sindhudurg (3) Gadchiroli (4) Bhandara

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

22. जोड्या जुळवून योग्य पर्याय निवडा :

नदी

- (A) दुधगंगा
(B) वेळवंडी
(C) कृष्णा
(D) भोगावती

धरणा

- (i) राधानगरी
- (ii) धोम
- (iii) काळम्मावाडी
- (iv) भाटघर

पर्यायी उत्तरे :

(A)   (B)   (C)   (D)

(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the pairs and choose correct option :

River

- (A) Dudhganga
(B) Velvandi
(C) Krishna
(D) Bhogawati

Dam

- (i) Radhanagari
- (ii) Dhom
- (iii) Kalmawadi
- (iv) Bhatghar

Answer Options :

(A)   (B)   (C)   (D)

(1)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(4)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)

23. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यांचे भौगोलीक क्षेत्र 10 हजार चौ.कि.मी. पेक्षा कमी आहे ?

- (अ) औरंगाबाद   (ब) बीड   (क) उस्मानाबाद   (ड) लातूर   (इ) बुलढाणा

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ) आणि (ब)
 (2) (ब) आणि (क)
 (3) (ब), (क) आणि (इ)
 (4) (क), (ड) आणि (इ)

Which of the following districts have the geographical area less than 10 thousand sq. km. ?

- (A) Aurangabad (B) Beed (C) Osmanabad (D) Latur (E) Buldhana

Answer Options :

- (1) (A) and (B)   (2) (B) and (C)
(3) (B), (C) and (E)   (4) (C), (D) and (E)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

24. सर्वोच्च न्यायालयासंबंधी खाली दिलेल्या विधानांपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत ?

- (अ) भारताचे मुख्य न्यायमूर्ती सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकारी आणि कर्मचारी यांची नेमणूक कार्यकारी विभागाच्या कोणत्याही हस्तक्षेपाशिवाय करू शकतात.
- (ब) मुख्य न्यायमूर्तीच्या निर्णयानुसार सर्वोच्च न्यायालय आपली बैठक (Sitting) भारतात इतरत्र कोठेही कार्यकारी विभागाच्या कोणत्याही हस्तक्षेपाशिवाय भरवू (घेवू) शकतात.
- (क) सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार क्षेत्र संसद कमी करू शकते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (अ)	(2) (अ) आणि (ब)
(3) फक्त (क)	(4) (ब) आणि (क)

With reference to the Supreme Court, which of the statements given below is/are correct ?

- (A) The Chief Justice of India can appoint officers and servants of Supreme Court without any interference from the executive.
- (B) The Supreme Court may hold its sitting elsewhere in India as per the Chief Justice's decision without any interference from the executive.
- (C) The jurisdiction of the Supreme Court can be curtailed by the Parliament.

Answer Options :

(1) Only (A)	(2) (A) and (B)
(3) Only (C)	(4) (B) and (C)

25. घड्याळाचे काटे ज्या दिशेने फिरतात त्याप्रमाणे चंद्रपूर जिल्ह्याच्या सभोवती कोणते जिल्हे आहेत ते ओळखा.

- (1) वर्धा, यवतमाळ, गडचिरोली, भंडारा, नागपूर
- (2) यवतमाळ, गडचिरोली, वर्धा, नागपूर, भंडारा
- (3) भंडारा, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, गडचिरोली
- (4) नागपूर, भंडारा, गडचिरोली, यवतमाळ, वर्धा

Select the districts in clockwise order surrounding Chandrapur District.

- (1) Vardha, Yavatmal, Gadchiroli, Bhandara, Nagpur
- (2) Yavatmal, Gadchiroli, Vardha, Nagpur, Bhandara
- (3) Bhandara, Yavatmal, Vardha, Nagpur, Gadchiroli
- (4) Nagpur, Bhandara, Gadchiroli, Yavatmal, Vardha

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

26. जोड्या लावा :

घाट	स्थान
(अ) माळशेज	(i) कोल्हापूर-कुडाल
(ब) अंबोली	(ii) बेलगाव-सावंतवाडी
(क) हनुमंते	(iii) ठाणे-अहमदनगर
(ड) खंबाटकी	(iv) पुणे-सातारा

पर्यायी उत्तरे :

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

Match the following :

Ghat	Place
(A) Malshej	(i) Kolhapur – Kudal
(B) Amboli	(ii) Belgav – Sawantwadi
(C) Hanumante	(iii) Thane – Ahmednagar
(D) Khambataki	(iv) Pune – Satara

Answer Options :

(A)	(B)	(C)	(D)
(1) (iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(4) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

27. खालीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने बरोबर नाही/नाहीत ?

- (अ) सुवर्णदुर्ग हा सागरी किल्ला आहे.
 (ब) कळसूबाई शिखराची उंची 1646 मी. आहे.
 (क) वैतरणा नदी पूर्व वाहीनी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ) (2) (अ), (ब) (3) (क) (4) (ब), (क)

Which of the following statement/statements is/are not correct ?

- (A) Suvarnadurg is a Coastal Fort.
 (B) The height of the Kalsubai Peak is 1646 m.
 (C) Vaitarna is a east flowing river.

Answer Options :

- (1) (A) (2) (A), (B) (3) (C) (4) (B), (C)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

28. खालील विधाने पहा :

- (अ) महाराष्ट्राचे हवामान उष्णकटिबंधीय मोसमी प्रकारचे आहे.
 (ब) 1901 मध्ये मालेगाव येथे 1.6 सेल्सीयस तापमानाची नोंद झाली होती.
 (क) अंबोली पेक्षा जव्हार येथे पाऊस जास्त पडतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधान (अ) बरोबर आहे. (2) फक्त विधान (क) बरोबर आहे.
 (3) विधान (अ) आणि (ब) बरोबर आहेत. (4) विधान (अ) आणि (क) बरोबर आहेत.

Observe the following statements :

- (A) The climate of Maharashtra is Tropical Monsoon type.
 (B) In 1901, the temperature of Malegaon was recorded as 1.6 Celsius.
 (C) Jawhar receives more rainfall than Amboli.

Answer Options :

- (1) Only statement (A) is correct (2) Only statement (C) is correct
 (3) Statement (A) and (B) are correct (4) Statement (A) and (C) are correct

29. जोड्या लावा :

जिल्हा	तालुका
(अ) रत्नागिरी	(i) लांजा
(ब) रायगड	(ii) मालवण
(क) पालघर	(iii) मोखाडा
(ड) सिंधुदुर्ग	(iv) पोलादपूर

पर्यायी उत्तरे :

	(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following :

District	Tahsil
(A) Ratnagiri	(i) Lanja
(B) Raigad	(ii) Malvan
(C) Palghar	(iii) Mokhada
(D) Sindhudurg	(iv) Poladpur

Answer Options :

	(A)	(B)	(C)	(D)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

30. जोड्या लावा :

जिल्हा	अभयारण्य/जंगल
(अ) औरंगाबाद	(i) दरकसा
(ब) कोल्हापूर	(ii) ढाकणा-कोलकाझ
(क) अमरावती	(iii) गुगामाळ
(ड) भंडारा	(iv) हिमायतबाग

पर्यायी उत्तरे :

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

District	Sanctuary/Forest
(A) Aurangabad	(i) Darekasa
(B) Kolhapur	(ii) Dhakna-Kolkaz
(C) Amravati	(iii) Gugamal
(D) Bhandara	(iv) Himayatbag

Answer Options :

(A)	(B)	(C)	(D)
(1) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (ii)	(i)	(iv)	(iii)

31. मुख्यमंत्र्यांच्या अधिकारांसंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बिनचूक नाहीत ?

- (a) शासनाच्या ध्येयधोरणांची विधिमंडळात घोषणा ते करतात.
- (b) राज्य शासनाचा तो प्रमुख प्रवक्ता असतो.
- (c) निवडणूक आयोगाशी सल्ला मसलत करून विधिमंडळ सदस्यांच्या अपात्रतेविषयी तो निर्णय घेतो.
- (d) सर्व सेवांचा तो राजकीय प्रमुख आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (b) आणि (c)
- (2) फक्त (b)
- (3) फक्त (c)
- (4) (a) आणि (c)

Which of the following statement is/are incorrect about the powers of the Chief Minister ?

- (a) He announces the government policies on the floor of the house.
- (b) He is the Chief Spokesman of the State Government.
- (c) He decides on the question of disqualification of members of the State Legislature in consultation with the Election Commission.
- (d) He is the political head of all the services.

Answer Options :

- (1) (b) and (c)
- (2) Only (b)
- (3) Only (c)
- (4) (a) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

32. भारतीय राज्यघटनेतील आठव्या परिशिष्टासंदर्भात खाली दिलेली कोणती विधाने बिनचूक आहेत ?

- (a) या परिशिष्टामध्ये राज्यघटनेद्वारा मान्यता देण्यात आलेल्या भाषांचा समावेश होतो.
- (b) या परिशिष्टात तीन वेळा दुरुस्ती करण्यात आल्या; 1967 मध्ये 21 वी घटनादुरुस्ती, 1992 ची 71 वी घटनादुरुस्ती आणि 2003 ची 92 वी घटनादुरुस्ती या त्या तीन दुरुस्त्या आहेत.
- (c) या परिशिष्टात प्रथम 14 भाषांचा समावेश होता. सध्या त्यामध्ये 22 भाषांचा समावेश आहे.
- (d) बोडो, डोंगरी, मैथिली आणि मणिपुरी या भाषांचा समावेश 92 व्या घटनादुरुस्ती द्वारे करण्यात आला.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (b) आणि (c) (2) (a), (b) आणि (d)
- (3) (a), (c) आणि (d) (4) सर्व

Which of the following statement is/are correct about Eighth Schedule to the Indian Constitution ?

- (a) It contain languages recognised by the Constitution.
- (b) It is amended three times ; i.e. 21st Amendment Act of 1967, 71st Amendment Act of 1992 and 92nd Amendment Act of 2003.
- (c) Originally it had 14 languages but presently there are 22 languages.
- (d) Bodo, Dongri, Maithili and Manipuri were added by 92nd Amendment Act.

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a), (b) and (d)
- (3) (a), (c) and (d) (4) All

33. राज्यपालांच्या न्यायालयीन अधिकारांबाबत खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- (अ) ते जिल्हा न्यायाधीशांच्या नेमणूका आणि बढत्या राज्याच्या उच्च न्यायालयाच्या सल्ल्याने करतात.
- (ब) राज्याच्या उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांची नियुक्ती करताना राष्ट्रपती त्यांचा सल्ला घेतात.
- (क) ते फाशीची शिक्षा माफ करू शकत नाहीत परंतु ते त्या शिक्षेचे अन्य स्वरूपाच्या शिक्षेत रूपान्तर करू शकतात.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ) (2) (ब) (3) (क) (4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements regarding the judicial powers of the Governor is false ?

- (A) He makes appointments and promotions of the district judges in consultation with the State High Court.
- (B) He is consulted by the President while appointing the judges of the State High Court.
- (C) He cannot pardon death sentence but he can convert the same into some other kind of punishment.

Answer Options :

- (1) (A) (2) (B) (3) (C) (4) None of the above

करुच्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

34. भारतीय संसदेसंबंधी खाली दिलेल्यापैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (अ) राज्यघटनेने संसदेत अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातींसाठी राखीव जागांची तरतूद केली आहे.
- (ब) संसदेला राज्य सूचीत समाविष्ट असलेल्या विषयाबाबत कायदा करण्याचा अधिकार लोकसभा देवू शकते.
- (क) लोकसभेचा सामान्य कार्यकाळ (5 वर्षे) राष्ट्रीय आणिबाणीच्या काळात संसदेच्या कायद्याद्वारे एका वेळी सहा महिन्यांसाठी वाढविला जावू शकतो.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ)   (2) (ब)   (3) (क)   (4) वरीलपैकी एकही नाही

With reference to the Parliament of India which of the statements given below is correct ?

- (A) The Constitution provides for reservation of seats in Parliament for Scheduled Castes and Scheduled Tribes.
- (B) The Lok Sabha can authorise Parliament to make a law on a subject enumerated in the State List.
- (C) The normal term of Lok Sabha (5 years) may be extended during a period of national emergency by a law of Parliament for six months at a time.

Answer Options :

- (1) (A)   (2) (B)   (3) (C)   (4) None of the above

35. खालीलपैकी कोणत्या जोड्या बिनचूक आहेत ?

- (a) कलम 248 - कायदा करण्याचा शेषाधिकार
- (b) कलम 268 - केंद्राने लागू केलेले मात्र राज्यांनी गोळा आणि विनियोजन केलेले शुल्क
- (c) कलम 256 - ठराविक प्रकरणांमध्ये संघाचे राज्यांवरील नियंत्रण
- (d) कलम 258 - केंद्र आणि राज्य यांच्यामध्ये लागू होणारे आणि वितरित केले जाणारे कर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (b)   (2) (c) आणि (d)   (3) (a) आणि (c)   (4) (a), (b) आणि (c)

Which of the following pairs are correctly matched ?

- (a) Section 248 – Residuary powers of legislation
- (b) Section 268 – Duties levied by the Union but collected and appropriated by the States
- (c) Section 256 – Control of the Union over States in certain cases
- (d) Section 258 – Taxes levied and distributed between the Union and the States

Answer Options :

- (1) (a) and (b)   (2) (c) and (d)   (3) (a) and (c)   (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

36. जीवित आणि व्यक्ति स्वातंत्र्याच्या (अनुच्छेद-21) अधिकाराच्या व्याप्तीमध्ये _____ यांचा समावेश होतो.

- (अ) चांगल्या पर्यावरणाचा अधिकार (ब) कामाचा अधिकार
(क) खाजगी-एकांततेचा अधिकार (ड) लाभांशाचा (Bonus) अधिकार
(इ) चांगल्या आरोग्याचा अधिकार

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ), (ब), (क) (2) (अ), (क), (इ) (3) (ब), (क), (ड) (4) (ब), (ड), (इ)

The scope of right to life and personal liberty (Article-21) includes

- (A) Right to decent environment (B) Right to work
(C) Right to privacy (D) Right to bonus
(E) Right to good health

Answer Options :

- (1) (A), (B), (C) (2) (A), (C), (E) (3) (B), (C), (D) (4) (B), (D), (E)

37. राज्य सूचीमध्ये कोणत्या विषयांचा समावेश होतो ?

- (अ) सायबर लॉ (ब) भूमि (क) पोलीस (ड) वन

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ), (ब), (क) (2) फक्त (ब), (क), (ड)
(3) फक्त (ब), (क) (4) वरील सर्व

Which subjects are consist in State List ?

- (A) Cyber law (B) Land (C) Police (D) Forest

Answer Options :

- (1) Only (A), (B), (C) (2) Only (B), (C), (D)
(3) Only (B), (C) (4) All of the above

38. चूकीची तरतूद ओळखा :

**राष्ट्रीय आणीबाणी
(अनुच्छेद - 352)**

- (1) एक महिन्याच्या आत संसदेची मान्यता
(2) विशेष बहुमताद्वारे संसदेची मान्यता
(3) तिचा कमाल अंमलात राहण्याचा कालावधी विहीत (ठरलेला) आहे
(4) तिला मागे घेण्यासाठी लोकसभा ठराव मंजूर करू शकते

Identify the incorrect provision :

**National Emergency
(Article - 352)**

- (1) Parliamentary approval within one month
(2) Parliamentary approval by special majority
(3) Maximum period is prescribed for its operation
(4) Lok Sabha can pass a resolution for its revocation

**राष्ट्रीय राजवट
(अनुच्छेद - 356)**

- : दोन महिन्यांच्या आत संसदेची मान्यता
: साध्या बहुमताद्वारे संसदेची मान्यता
: तिचा कमाल अंमलात राहण्याचा कालावधी विहीत (ठरलेला) नाही
: ती केवळ राष्ट्रपतीद्वारे मागे घेता येवू शकते

**President's Rule
(Article - 356)**

- : Parliamentary approval within two months
: Parliamentary approval by simple majority
: Maximum period is not prescribed for its operation
: It can be revoked by the President only

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

39. जोड्या लावा (राज्य नितीची मार्गदर्शक तत्वे) :

‘अ’

‘ब’

(अ) एस.सी./एस.टी.च्या शैक्षणिक व आर्थिक हितांचे संरक्षण	(i) अनुच्छेद 49
(ब) राहणीमानात वाढ व सार्वजनिक आरोग्यात सुधारणा	(ii) अनुच्छेद 46
(क) गोहत्या प्रतिबंध	(iii) अनुच्छेद 48
(ड) राष्ट्रीय स्मारकांचे संरक्षण	(iv) अनुच्छेद 47

पर्यायी उत्तरे :

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
(1) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2) (ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (iv)	(i)	(iii)	(ii)

Match the pairs (Directive Principles of State Policy) :

‘A’

‘B’

(A) Protection of educational and economic interest of SC/ST	(i) Article 49
(B) Raise the standard of living and improve the public health	(ii) Article 46
(C) Prohibition of cow slaughter	(iii) Article 48
(D) Protection of National monuments	(iv) Article 47

Answer Options :

(A)	(B)	(C)	(D)
(1) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2) (ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4) (iv)	(i)	(iii)	(ii)

40. राज्य निर्मितीचा क्रम चढत्या श्रेणीने लावा :

(अ) हरियाणा	(ब) मेघालय	(क) तेलंगणा	(ड) झारखंड	(इ) गुजरात

पर्यायी उत्तरे :

(1) (इ), (अ), (ब), (ड), (क)	(2) (अ), (इ), (ब), (ड), (क)
(3) (ब), (अ), (इ), (ड), (क)	(4) (इ), (ब), (अ), (ड), (क)

Arrange the Organisation of States in ascending order :

(A) Haryana	(B) Meghalaya	(C) Telangana	(D) Jharkhand	(E) Gujarat

Answer Options :

(1) (E), (A), (B), (D), (C)	(2) (A), (E), (B), (D), (C)
(3) (B), (A), (E), (D), (C)	(4) (E), (B), (A), (D), (C)

41. ब्रह्म प्रतिनिधी सभा पुढीलपैकी कोणी संघटित केली होती ?

(1) देवेंद्रनाथ टागोर	(2) राजनारायण बोस
(3) केशवचंद्र सेन	(4) मानवेंद्र रॉय

Who from the following had organized Brahma Pratinidhi Sabha ?

(1) Devendranath Tagore	(2) Rajnarayan Bose
(3) Keshab-Chandra Sen	(4) Manvendra Roy

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

42. पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तीने 'डेक्कन एज्युकेशन सोसायटी' चा इतिहास लिहिला आहे ?
 (1) मधु लिमये (2) पी. एम्. लिमये (3) एन्. जी. लिमये (4) जी. जी. लिमये
 Who from the following persons has written the history of the 'Deccan Education Society' ?
 (1) Madhu Limaye (2) P. M. Limaye (3) N. G. Limaye (4) G. G. Limaye
-
43. महाराष्ट्र सविनय कायदेभंग समितीने _____ जुलमी कायद्याच्या विरोधात सत्याग्रह करण्याचे ठरविले.
 (1) शेतीच्या (2) शस्त्रास्त्रांच्या (3) जंगलांच्या (4) मीठाच्या
 The Maharashtra Civil Disobedience Committee opted for the Satyagraha against the
 oppressive _____ laws.
 (1) Agricultural (2) Arm (3) Forest (4) Salt
-
44. स्वातंत्र्योत्तर मुंबईतून प्रथम प्रकाशित होणारे नवीन मराठी दैनिक _____ होय.
 (1) महाराष्ट्र टाइम्स (2) नवशक्ती (3) लोकसत्ता (4) सकाळ
 _____ was the first new Marathi daily that was published from Bombay, after
 independence.
 (1) Maharashtra Times (2) Navashakti (3) Lokasatta (4) Sakal
-
45. पुढील वाक्यांत कोणाचे वर्णन केले आहे ?
 त्यांच्या बद्दल फारशी माहिती नाही. ते जवळजवळ निरक्षरच होते, तरीही ते एक जगप्रसिद्ध प्रिंटर झाले. शास्त्रानुसार
 ते वेद ऐकूही शकत नव्हते तरीही ते छापून प्रसिद्ध करू शकले. त्यांना संस्कृतचा एकही शब्द येत नव्हता परंतु त्यांनी
 जगभरातील संस्कृतच्या विद्वानांसाठी पुस्तके छापली.
 (1) जावजी दादाजी चौधरी (2) के. रघुनाथजी
 (3) दादाजी धाकजी (4) राणूजी
 Who is described in the following sentences ?
 He was of obscure origin. He was almost illiterate, yet become a printer of world renown.
 Shastras did not allow him even to hear the Vedas, he was yet able to print and broadcast
 them. He did not know a word of Sanskrit, yet, he produced books for Sanskrit scholars
 all over the world.
 (1) Jawaji Dadaji Chaudhari (2) K. Raghunathji
 (3) Dadaji Dhakji (4) Ranuji
-
46. _____ हे सुभाष ब्रिगेडचे कमांडर होते.
 (1) मोहन सिंह (2) रासबिहारी बोस (3) शाहनवाझ खान (4) अझीझुल हक
 _____ was the Commander of the Subhash Brigade.
 (1) Mohan Singh (2) Rash Behari Bose (3) Shahnawaz Khan (4) Azizul Huq
-
47. 'नेटिव्ह ओपिनियन' या इंग्रजी वृत्तपत्राचा कारभार _____ पहात होते.
 (1) वि. ना. मंडलिक (2) विष्णुबुवा ब्रह्मचारी
 (3) गोपाळ गणेश आगरकर (4) बालशास्त्री जांभेकर
 _____ looked after the work of the English Newspaper 'Native Opinion'.
 (1) V. N. Mandlik (2) Vishnubuva Brahmachari
 (3) Gopal Ganesh Agarkar (4) Balshastri Jambhekar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

48. गांधी - आयर्विन कराराने _____ ला स्थगिती देण्यात आली.

- (1) चले जाव चळवळ (2) असहकार चळवळ
(3) रौलेट विरोधी सत्याग्रह (4) सविनय कायदेभंग चळवळ

The Gandhi - Irwin Pact caused the suspension of _____

- (1) Quit India Movement (2) Non-Cooperation Movement
(3) Anti-Rowlett Satyagraha (4) Civil Disobedience Movement

49. पुढीलपैकी कोणत्या स्त्रीने सविनय कायदेभंगाच्या चळवळीच्या काळात मुंबईतील एका सत्याग्रही गटाचे नेतृत्व केल्यामुळे कारावास भोगला होता ?

- (1) हंसाबेन मेहता (2) उर्मिला देवी
(3) अवंतिकाबाई गोखले (4) सरोजिनी नायडू

Who from the following ladies led one batch of satyagrahis in Bombay during the period of Civil Disobedience Movement and was imprisoned for that ?

- (1) Hansaben Mehata (2) Urmila Devi
(3) Avantikabai Gokhale (4) Sarojini Naidu

50. भारत छोडो आंदोलनात महाराष्ट्रातील पुढीलपैकी कोणत्या नेत्यांनी भूमिगत राहून सातारा येथे महत्वाची कामगिरी बजावली ?

- (अ) डॉ. राममनोहर लोहिया (ब) अरुणा असफअली
(क) नाना पाटील (ड) यशवंतराव चव्हाण

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ) फक्त (2) (अ) आणि (ब) फक्त (3) (क) आणि (ड) फक्त (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who from the following leaders in Maharashtra played an important role by remaining underground at Satara during the Quit India Movement ?

- (a) Dr. Rammanohar Lohiya (b) Aruna Asafali
(c) Nana Patil (d) Yashwantrao Chauhan

Answer Options :

- (1) (a) only (2) (a) and (b) only (3) (c) and (d) only (4) None of the above

51. माहिती अधिकाऱ्याच्या कायद्यासंदर्भात पुढील विधाने वाचून योग्य उत्तर निवडा :

- (अ) या कायद्याच्या काही तरतुदी हा कायदा केल्यानंतर एकशे विसाव्या दिवशी अंमलात आल्या.
(ब) हा कायदा जम्मू आणि काश्मीर राज्यांना सुद्धा लागू आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) "अ" बरोबर असून "ब" चूक आहे (2) "अ" चूक असून "ब" बरोबर आहे
(3) "अ" आणि "ब" दोन्ही चूक आहेत (4) "अ" आणि "ब" दोन्ही बरोबर आहेत

In relation to the Right to Information Act, read the following statements and choose the correct answer

- (A) Some of the provisions of this Act came into force on the one hundred and twentieth day of its enactment
(B) This Act also applies to the state of Jammu and Kashmir

Answer Options :

- (1) A is correct and B is wrong (2) A is wrong and B is correct
(3) Both A and B are wrong (4) Both A and B are correct

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

52. जर जनमाहिती अधिकाऱ्याने कोणत्याही वाजवी कारणास्तव अर्ज स्वीकारण्यास नकार दिला किंवा वेळेत माहिती सादर केली नाही किंवा विनंती दृष्ट हेतूने नाकारली किंवा जाणूनबुजून चुकीची, अपूर्ण किंवा दिशाभूल करणारी माहिती दिल्यास त्यास शास्ती करण्यात येईल.

(1) प्रत्येक दिवसाला रुपये दोनशे पन्नास	(2) प्रत्येक दिवसाला रुपये एकशे पन्नास
(3) प्रत्येक दिवसाला रुपये तिनशे पन्नास	(4) प्रत्येक दिवसाला रुपये दोन हजार पाचशे

If Public Information Officer has without any reasonable cause, refuse to receive an application for information or has not furnished information within the time or malafidely denied the request or knowingly/given incorrect, incomplete or misleading information then he should be punished with

(1) A penalty of Rs. 250 per day	(2) A penalty of Rs. 150 per day
(3) A penalty of Rs. 350 per day	(4) A penalty of Rs. 2,500 per day

53. माहिती अधिकाऱ्याच्या कायद्यांतर्गत अपवाद वगळता केंद्रीय जनमाहिती अधिकारी किंवा राज्य जनमाहिती अधिकारी यांनी माहिती मिळण्याचा अर्ज मिळाल्यावर _____ दिवसात माहिती दिली पाहिजे.

(1) 60 दिवसांच्या आत	(2) 30 दिवसांच्या आत
(3) 20 दिवसानंतर	(4) 15 दिवसांच्या आत

Excluding the exceptions, after receipt of application for information by Central Public Information Officer or State Public Information Officer, the information should be provided _____ under the provisions of RTI Act.

(1) Within 60 days	(2) Within 30 days
(3) After 20 days	(4) Within 15 days

54. माहिती अधिकाराचा कायदा, 2005 च्या तरतुदी अंमलात आणण्यासाठी नियम करण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?

(1) केंद्र सरकार	(2) राज्य सरकार
(3) सक्षम अधिकारी	(4) वरीलपैकी सर्वांना

Who has power to make rules to carry out the provisions of Right to Information Act, 2005 ?

(1) Central Government	(2) State Government
(3) Competent Authority	(4) All of the above

55. "माहिती अधिकाराच्या कायद्या" च्या तरतुदीनुसार जर मागितलेली माहिती एखाद्या व्यक्तीचे जीवन अथवा स्वातंत्र्य या संबंधातील असेल तर ती माहिती विनंतीचा अर्ज मिळाल्यापासून किती वेळात देणे बंधनकारक आहे ?

(1) 24 तासात	(2) 48 तासात	(3) 60 तासात	(4) 30 दिवसात

Under the provisions of "Right to Information Act" where the Information sought for, concerns with the life or liberty of a person, then such an information shall be provided within _____ after the receipt of application.

(1) 24 hours	(2) 48 hours	(3) 60 hours	(4) 30 days

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

56. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 अन्वये मुख्य आयुक्त किंवा आयुक्त यांना आदेशाद्वारे पदावरून दूर करण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?
 (1) राज्यपाल (2) मुख्यमंत्री (3) गृहमंत्री (4) वरीलपैकी नाही
 Under the provisions of the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015, who has power to remove Chief Commissioner or Commissioner from his office.
 (1) Governor (2) Chief Minister (3) Home Minister (4) None of the above
-
57. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या तरतुदी खालीलपैकी कोणाला लागू होत नाहीत ?
 (1) स्थानिक प्राधिकरणे (2) सार्वजनिक प्राधिकरणे
 (3) शासकिय विभाग (4) खाजगी संस्था
 The provisions of the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015 do not apply to _____
 (1) Local Authorities (2) Public Authorities
 (3) Government departments (4) Private Establishments
-
58. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या अंतर्गत स्थापित केलेल्या "महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क आयोगाचे" मुख्यालय कोठे असेल ?
 (1) पुणे (2) नागपूर (3) मुंबई (4) वरीलपैकी नाही
 Where will be the Headquarters of the "Maharashtra State Commission for Right to Service" established under the provisions of the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015 ?
 (1) Pune (2) Nagpur (3) Mumbai (4) None of the above
-
59. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या अंतर्गत "नियत कालमर्यादा" म्हणजे कलम _____ अन्वये अधिसूचित केलीली कालमर्यादा होय.
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) वरीलपैकी नाही
 According to the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015, "Prescribed time limit" means, the time limit prescribed by notification under Section _____
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) None of the above
-
60. महाराष्ट्र राज्यात पात्र व्यक्तींना लोकसेवा देण्यासाठी महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 संमत करण्यात आला. त्याची खालीलपैकी कोणते उद्दिष्टे नाहीत ?
 (1) समयोचित आणि कार्यक्षम सेवा देणे
 (2) या सेवा देणाऱ्या शासकिय विभागांच्या कामात पारदर्शकता आणणे
 (3) अशा सेवा देणाऱ्या सार्वजनिक प्राधिकरणांमध्ये उत्तरदायित्व आणणे
 (4) वरील सर्व उद्दिष्टे आहेत
 In Maharashtra State to provide Public Services to eligible persons, the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015 were passed. What is not the object of this Act ?
 (1) To provide efficient services as and when required
 (2) To bring transparency in the functioning of Govt. departments while giving such services
 (3) To make responsible the Public Authorities providing such services
 (4) All of the above are its objects

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

61. लॅन (LAN) प्रकारच्या संगणक नेटवर्कच्या संदर्भाने खालीलपैकी कोणती बाब अचूक लागू पडते ?
 (1) 'लॅन' महान असते (2) 'लॅन' स्वस्त असते
 (3) 'लॅन' नेटवर्कला भौतिक मर्यादा आहेत (4) वरीलपैकी सर्व
 Which of the following is more TRUE in terms of LAN configuration of network ?
 (1) 'LAN' is costly (2) 'LAN' is cheap
 (3) 'LAN' has physical area limitations (4) All of the above
-
62. 'पॅरलल प्रोसेसिंग' व 'आर्टिफिशिएल इंटेलिजन्स' ही वैशिष्ट्ये खालीलपैकी कोणत्या संगणक पिढीत आढळतात ?
 (1) प्रथम जनरेशन संगणक (2) तिसरे जनरेशन संगणक
 (3) पाचव्या जनरेशन संगणक (4) वरीलपैकी सर्व
 'Parallel Processing' and 'Artificial Intelligence' are the features of
 (1) First Generation Computers (2) Third Generation Computers
 (3) Fifth Generation Computers (4) All of the above
-
63. स्त्रियांच्या मदतीसाठी स्त्री शक्ति पोर्टल हे सी-डॅक या भारतीय कंपनीचे माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रात माहिती देवाणघेवाण संभाळणारे (मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टिम) पोर्टल केरळ राज्यात आता _____ नावाने वापरले जाते.
 (1) नारी शक्ती (2) कुदुंबाश्री
 (3) वुमन इंपावरमेंट प्रोजेक्ट (डब्ल्यू.ई.पी.) (4) केरळा वुमन इंपावर (के.डब्ल्यू.एम.)
 Sree Sakti portal for woman empowerment and integrated mis for monitoring activities developed by C-DAC and now used in Kerala is
 (1) Nari Shakti (2) Kudumbashree
 (3) Woman Empower Project (WEP) (4) Kerala Women Empower (KWM)
-
64. eGov ॲप स्टोअर सर्व संबंधितांशी सहकार्य पद्धतीने _____ च्या फ्रेमवर्कच्या मार्गदर्शन आणि धोरणाखाली संचालन करतो.
 (1) विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग (2) इलेक्ट्रॉनिक्स व माहिती तंत्रज्ञान विभाग (Deity)
 (3) यापैकी नाही (4) वरीलपैकी 1 ला व 2 रा
 eGov app store operates in collaboration mode with all the stakeholders and under the guidance and policy framework of
 (1) Department of Science and Technology
 (2) Department of Electronics and Information Technology (Deity)
 (3) None of these
 (4) 1st and 2nd from the above
-
65. 2016 सालीचा NIC मेघालय राज्य यांना कोणत्या प्रकल्पासाठी नॅशनल कॅटेगरीमधील अवॉर्ड देण्यात आला ?
 (1) कृषी बाजार माहिती प्रणाली (AMIS) (2) ई-जीओवी
 (3) महा-ऑनलाईन (4) यापैकी नाही
 The award was given in the category-National, for the project _____ developed by NIC Meghalaya State Centre in the year 2016.
 (1) Agriculture Market Information System (AMIS) (2) e-Gov.
 (3) Maha-online (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

66. भारतातील लोकांसाठी उपयुक्त असलेल्या सोयी व सुविधा लोकांना माहिती तंत्रज्ञानाद्वारे उपलब्ध करून देणारा भारतीय उपक्रम खालीलपैकी आहे

(1) भारतीय डिजिटल व्हिजन	(2) व्हिजन 2017
(3) डिजिटल व्हिजन इंडिया	(4) डिजिटल इंडिया

To transform public services through use of information technology Govt. of India launched _____ programme.

(1) Indian Digital Vision	(2) Vision 2017
(3) Digital Vision India	(4) Digital India

67. NKN नेटवर्क हे प्रदान करण्याच्या उद्देशाने तयार केले

(1) उपलब्धतेची खालची पातळी, विश्वसनीय कनेक्टिविटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
(2) उपलब्धतेची उच्चतम पातळी, मजबूत आणि विश्वसनीय कनेक्टिविटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
(3) उपलब्धतेची मध्यम पातळी, विश्वसनीय कनेक्टिविटी आणि प्रमाणतेची सर्वाधिक पातळी
(4) यापैकी नाही

NKN network is designed with the aim of providing

(1) Lowest level of availability, reliable connectivity and highest level of scalability
(2) Highest level of availability, Robust and reliable connectivity and highest level of scalability
(3) Middle level of availability, reliable connectivity and highest level of scalability
(4) None of these

68. माहिती तंत्रज्ञानाच्या संदर्भाने 'एक्स्ट्रानेट' या संकल्पनेचा नेमका अर्थ काय होतो ?

(1) जास्तीचे नेटवर्क	(2) वाढणारे नेटवर्क
(3) संस्थाबाह्य संगणकाचे जाळे	(4) वरीलपैकी नाही

With reference to information technology, the exact meaning of the term 'EXTRANET' is

(1) An additional network	(2) A growing network
(3) Networks of external computers	(4) None of the above

69. संगणक सुरु होताना आवश्यक असणाऱ्या 'बुटींग' क्रियेतील 'पोस्ट' (POST) या संज्ञेचा विस्तार काय होतो ?

(1) पावर ऑन सेल्फ टेस्ट (Power On Self Test)	(2) पावर ऑफ सेल्फ टेस्ट (Power Off Self Test)
(3) पावर ऑफ सेल्फ टेस्ट (Power Of Self Test)	(4) पॉइंट ऑन सॉफ्ट टेस्ट (Point On Soft Test)

In terms of computer 'BOOTING' operation 'POST' stands for

(1) Power On Self Test	(2) Power Off Self Test
(3) Power Of Self Test	(4) Point On Soft Test

70. डोमेन नेम मधला डॉट (.) नंतरचा शेवटचा भाग म्हणजे

(1) डोमेन नेम सर्वर	(2) इमेल टारगेट्स
(3) मेल टू अड्रेसेस	(4) डोमेन आयडेंटिफायर्स

The last part of domain name following the dot (.) is called

(1) Domain name server	(2) Email targets
(3) Mail to addresses	(4) Domain identifiers

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

71. राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी कोण असतात ?

(1) अध्यक्ष	(2) महासचिव
(3) पंतप्रधान	(4) आयोगातील वरिष्ठ सदस्य

Who is the Chief Executive Officer of the National Human Rights Commission ?

(1) Chairperson	(2) Secretary General
(3) Prime Minister	(4) Senior Member of Commission

72. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम, 2005 च्या कोणत्या कलमात “कौटुंबिक हिंसाचार” याची व्याख्या दिली आहे ?

(1) कलम 3	(2) कलम 4	(3) कलम 5	(4) कलम 6

Which Section of the protection of women from Domestic Violence Act, 2005 define the term “Domestic Violence” ?

(1) Section 3	(2) Section 4	(3) Section 5	(4) Section 6

73. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदांतर्गत एखादी व्यक्ति गुन्हा करेल असे वाटत असेल तर त्या व्यक्तिला लेखी आदेश देऊन “शेड्युल्ड एरीयामधून” (अनुसूचित विभाग) बाहेर काढण्याचा (तडीपार करण्याचा) अधिकार कोणाला आहे ?

(1) राज्य सरकार	(2) विशेष न्यायालये
(3) केंद्र सरकार	(4) त्या विभागातील पोलीस अधिकारी

Under the provisions of Scheduled Castes and Scheduled Tribes (prevention of Atrocities) Act, who has power to remove any person from the scheduled area by order in writing when the person is likely to commit an offence under the Act ?

(1) State government	(2) Special courts
(3) Central government	(4) Police officer of the area

74. मानवी हक्कांच्या संदर्भात पुढीलपैकी योग्य विधान निवडा :

(अ) मानवी हक्क हे जन्मापासूनचे, अदेय आणि सर्वांना समान आहेत.

(ब) मानवी हक्क निरंकुश (परिपूर्ण) असतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (अ) चूक असून (ब) बरोबर आहे	(2) (अ) बरोबर असून (ब) चूक आहे
(3) (अ) आणि (ब) दोन्ही बरोबर आहेत	(4) (अ) आणि (ब) दोन्ही चूक आहेत

Select the correct statements in relation to the Human rights given below :

(a) Human rights are inherent, inalienable and equal for all.

(b) Human rights are absolute.

Answer Options :

(1) (a) is false (b) is true	(2) (a) is true (b) is false
(3) Both (a) and (b) are true	(4) Both (a) and (b) are false

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

75. मानव अधिकार संरक्षण कायदा, 1993 मधील कलम _____ नुसार मानव अधिकार म्हणजे “व्यक्तीचे जीवन, स्वातंत्र्य, समानता आणि प्रतिष्ठा यांच्याशी निगडित असे मूलभूत अधिकार की ज्यांच्या संरक्षणाची हमी राज्यघटनेने दिली आहे आणि आंतरराष्ट्रीय ठरावांमध्ये ज्यांचा समावेश आहे व भारतात न्यायालयात ज्याची अंमलबजावणी होते”.

(1) 2(डी) (2) 2(एफ) (3) 2(जे) (4) 2(जी)

According to Section _____ of the protection of Human Rights Act, 1993 defines human rights as “the rights relating to life, liberty, equality and dignity of the individual guaranteed by the constitution or embodied in the International covenants and enforceable by courts in India”.

(1) 2(d) (2) 2(f) (3) 2(j) (4) 2(g)

76. उत्पादन शुल्क नियमावली नुसार पी. एल. एल. हे पुढीलपैकी कशाचे संक्षिप्त रूप आहे ?

(1) प्रोव्हिजनल लीकर लायसन्स (2) पोटेबल लीकर लायसन्स
(3) प्रीस्क्राइब लीकर लिमीट (4) प्रोहीबीशन फॉर लीकर अँड इनटॉक्सीकंट लिक्विड्स

According to Excise manual, PLL is the abbreviation of

(1) Provisional Liquor Licence (2) Potable Liquor Licence
(3) Prescribe Liquor Limit (4) Prohibition for Liquor and Intoxicant Liquids

77. पुढीलपैकी कोणते ‘ताडी वर्ष’ आहे ?

(1) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर (2) 1 एप्रिल ते 31 मार्च
(3) 1 सप्टेंबर ते 31 ऑगस्ट (4) 1 जुलै ते 30 जून

‘Toddy year’ is from _____

(1) 1 Jan. to 31 Dec. (2) 1 Apr. to 31 March
(3) 1 Sept. to 31 Aug. (4) 1 July to 30 June

78. वर्धा जिल्हा सोडून, महाराष्ट्र राज्यात इतर कोठेही राहणाऱ्या व्यक्तीचे सौम्य मद्य सेवन करण्यासाठीचे कायदेशीर वय _____ वर्षे इतके आहे.

(1) 18 (2) 21 (3) 25 (4) 30

Legal age for consumption of mild liquor for a person residing in any area other than Wardha district in the State of Maharashtra is _____ years.

(1) 18 (2) 21 (3) 25 (4) 30

79. अनुज्ञप्तीधारकाच्या किंवा भागीधाराच्या मृत्युनंतर कायदेशीर वारसांच्या नावे अनुज्ञप्ती हस्तांतरीत करताना किती शुल्क आकारण्यात येते ?

(1) अनुज्ञप्ती शुल्काच्या 10% (2) अनुज्ञप्ती शुल्काच्या 25%
(3) अनुज्ञप्ती शुल्काच्या 50% (4) कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही

How much fees shall be chargeable after death of licensee or partner in case of transfer of licence in the name of his legal heir ?

(1) 10% of licence fee (2) 25% of licence fee
(3) 50% of licence fee (4) No fees shall be chargeable

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

80. नमुना सी. एल. III अनुज्ञप्ती धारण करणाऱ्या देशी दारूच्या दुकानांबाबत खालील विधानांचा विचार करा.

(अ) त्याचे किमान क्षेत्रफळ 16 चौ. मीटर असावे

(ब) कोणत्याही देशी दारूच्या दुकानांमधील अंतर हे 220 मीटरपेक्षा कमी असू नये.

वरीलपैकी कोणते/कोणती विधान/विधाने असत्य आहे/आहेत ?

(1) फक्त (अ)

(2) फक्त (ब)

(3) दोन्ही (अ) व (ब)

(4) (अ) ही नाही व (ब) ही नाही

Consider the following statements regarding country liquor shops holding the lic. in form CL-III

(a) It should have minimum area of sixteen square meters.

(b) The distance between any two country liquor shops should not be less than 220 meters.

Which of the above statement/s is/are not correct ?

(1) Only (a)

(2) Only (b)

(3) Both (a) and (b)

(4) Neither (a) nor (b)

81. विदेशी दारूची विक्री करण्याकरीता असलेली FL-III अनुज्ञप्ती पोलीस आयुक्तांच्या परिक्षेत्राबाहेर _____ ते _____ या वेळात उघडे राहू शकतील.

(1) 11.30 ते 23.30

(2) सकाळी 11.30 ते रात्री 1.30

(3) 10.30 ते 21.30

(4) 10.30 ते 20.30

Timing for Form FL-III licence for sale of foreign liquor be kept open everyday during hours from _____ to _____ outside the Jurisdiction of Police Commissioner.

(1) 11.30 to 23.30

(2) Morning 11.30 to 1.30 at Night

(3) 10.30 to 21.30

(4) 10.30 to 20.30

82. मुंबई दारूबंदी (ग्रामसभा ठराव पारित केल्यामुळे अथवा नगरपरिषद/महानगरपालिकेच्या वॉर्डांतील मतदारांनी निवेदन दिल्यामुळे अनुज्ञप्ती बंद करणे) आदेश, ऑक्टोबर 2008 नुसार ग्रामसभा ठरावावेळी मतदारांची पडताळणी _____ हे त्या क्षेत्राच्या राज्य उत्पादन शुल्क निरीक्षकांसह करतील.

(1) निवडणूक नायब तहसिलदार

(2) तहसिलदार

(3) गट विकास अधिकारी

(4) उप-विभागीय दंडाधिकारी

According to Bombay prohibition (closure of licence on Resolution by Gram Sabha or representation by voters in the Ward of Municipal Council Corporation) October, 2008 during the conduct of a Gramsabha verification of voters shall be done by _____ along with the inspector of the State Excise of the area.

(1) Election Naib Tahasildar

(2) Tahasildar

(3) Block Development Officer

(4) Sub Divisional Officer

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

83. महाराष्ट्र विदेशी मद्य (रोखीने विक्री, विक्री रजिस्टर इ.) नियम, 1969 नुसार व्यापार व आयात अनुज्ञप्ती खालील कोणत्या दिवशी बंद ठेवावी ?

- (अ) आषाढी एकादशी (ब) अनंत चतुर्दशी
(क) कार्तिकी एकादशी (ड) श्रीराम नवमी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ), (ब) आणि (क) (2) (अ), (ब) आणि (ड)
(3) वरील सर्व (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

According to Mah-foreign liquor (Sale on cash, Register of sales etc.) Rule, 1969 trade and import licence shall be kept closed on which of the following days ?

- (a) Ashadi Ekadashi (b) Ananth Chaturdashi
(c) Kartiki Ekadashi (d) Shriram Navami

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a) (b) and (d)
(3) All of above (4) None of above

84. महाराष्ट्र औषधी द्रव्य (नियंत्रण) अनुज्ञप्ती देण्याचे आदेश, 1963 नुसार, जिल्हाधिकारी जिल्ह्याची लोकसंख्या भागिले _____, जास्तीत जास्त इतक्या किरकोळ विक्री करणाऱ्या दुकानांना अनुज्ञप्ती मंजूर करू शकतात.

- (1) 10,000 (2) 25,000 (3) 50,000 (4) 75,000

According to the Maharashtra Drugs (Control) Licensing Order, 1963 the Collector can grant maximum number of retail licence shops in a district equal to population of the district divided by _____

- (1) 10,000 (2) 25,000 (3) 50,000 (4) 75,000

85. स्वव्युत्पन्न मद्यार्क किंवा इतर असलेले, मिश्रण वा वाइन ची संयुगे ज्यात औषधी द्रव्ये आहेत अशा औषधीय सिद्धपदार्थासाठी खालीलपैकी कोणती संज्ञा योग्य आहे ?

- (1) ताडी (2) गुंगीकारक औषधी द्रव्ये
(3) मद्यसार युक्त सिद्धपदार्थ (4) भांग

Any Medicinal preparation containing alcohol, whether self generated or otherwise or any mixture or compound of wine with medicinal substances. Whether wine is fortified with spirit or not is called as

- (1) Toddy (2) Psychotropic substances
(3) Spirituous Preparation (4) Cannabis

86. महाराष्ट्र विषारी द्रव्ये नियम, 1972 नुसार अनुज्ञप्ती प्राधिकारी पुढीलपैकी कोणता अधिकारी आहे ?

- (1) आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क (2) आयुक्त, अन्न व औषधे
(3) आयुक्त, पोलीस (4) आयुक्त, समाज कल्याण

Licensing authority for the licences under The Maharashtra Poisons Rules, 1972 is

- (1) Commissioner of State Excise (2) Commissioner of Food and Drug
(3) Commissioner of Police (4) Commissioner of Social Welfare

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

87. विषारी द्रव्ये बाळगणे व विक्रीसाठी दिली जाणारी अनुज्ञप्ती म्हणजेच

- (1) नमुना - I (2) नमुना - Q (3) नमुना - H (4) नमुना - A

Licence for the Sale or Possession of Poison is

- (1) Form - I (2) Form - Q (3) Form - H (4) Form - A

88. गुंगीकारक औषधी द्रव्य आणि मनोव्यापारांवर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियम, 1985 च्या कलम 20 नुसार, जी कोणतीही व्यक्ती भांगेची लागवड करेल, तिला सिद्ध अपराध ठरविण्यात आले असता जास्तीत जास्त _____

वर्षांच्या सक्त मजुरीच्या कारावासाची शिक्षा आणि जास्तीत जास्त _____ रुपयांच्या द्रव्यादंडाची शिक्षा होईल.

- (1) 5; 5,00,000 (2) 7; 7,00,000
(3) 10; 10,00,000 (4) 10; 1,00,000

According to Section 20 of the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 any person who cultivates any cannabis plants, shall on conviction, be punished with rigorous imprisonment of maximum _____ years and maximum _____ rupees fine.

- (1) 5; 5,00,000 (2) 7; 7,00,000
(3) 10; 10,00,000 (4) 10; 1,00,000

89. महाराष्ट्र राज्यात वैयक्तिक सेवनासाठी अफू बाळगण्याची इच्छा असणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीस नमुना _____ मधील परवाण्याची आवश्यकता आहे.

- (1) O. P. I (2) O. P. II (3) O. P. III (4) O. P. IV

Any person desiring to possess opium for the purpose of personal consumption in the State of Maharashtra requires permit in Form _____

- (1) O. P. I (2) O. P. II (3) O. P. III (4) O. P. IV

90. गुंगीकारक औषधी द्रव्य आणि मनोव्यापारांवर परिणाम करणारे पदार्थ अधिनियम, 1985 च्या कलम 42 नुसार, खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्यांना झडती घेण्याचे अधिकार आहेत ?

- (अ) हवालदार आणि त्यावरील दर्जा असणारे सर्व पोलिस अधिकारी
(ब) महसूल प्रशासनाचे प्रभारी असणारे सर्व उप जिल्हाधिकारी
(क) सर्व तहसीलदार
(ड) दुय्यम निरीक्षक आणि त्यावरील दर्जा असणारे राज्य उत्पादन शुल्क विभागाचे सर्व अधिकारी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (अ) आणि (ब) (2) फक्त (ड) (3) फक्त (अ) आणि (ड) (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following officers are empowered under Section 42 of The Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 to conduct search ?

- (a) All Police Officers of and above the rank of Head Constable
(b) All Deputy Collectors Incharge of Revenue Administration
(c) All Tahasildars
(d) Sub-Inspector and above rank all officers of State Excise Department

Answer Options :

- (1) (a) and (b) only (2) (d) only (3) (a) and (d) only (4) All of above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

91. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या कलम 83 नुसार कट करणे म्हणजे _____ किंवा अधिक व्यक्तींनी अपराध करणे किंवा अनुज्ञप्ती, परवाना, पास किंवा प्राधिकार पत्र यांच्या शर्तीचा भंग करणे होय.

(1) 5 (2) 3 (3) 2 (4) 1

According to Section 83 of the Maharashtra Prohibition Act (1949 : Bombay, XXV) CONSPIRACY means offence committed by or breach of a condition of a licence, permit, pass or authorisation committed by _____ or more persons.

(1) 5 (2) 3 (3) 2 (4) 1

92. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या कलम 114 नुसार या अधिनियमाच्या कोणत्याही तरतुदी अन्वये वसूल करावयाची सर्व शुल्के, कर दंड (न्यायालयाने बसविलेल्या दंडा व्यतिरिक्त इतर) व फी, जर देय झालेल्या दिनांकास किंवा विहित कालावधीत दिली नाही तर, तो देण्याचे दायित्व असलेल्या कोणत्याही व्यक्ती कडून किंवा त्याचा कोणताही जामीनदार असल्यास त्याच्याकडून देय झाल्याच्या दिनांकापासून दरमहा _____ टक्के सरळ व्याजासह वसूल करण्यात येईल.

(1) 1 (2) 1.5 (3) 2 (4) 2.5

According to Section 114 of Mah. Prohibition Act (1949 : Bombay, XXV) all duties, taxes, fines (except fines imposed by a court) and fees leviable under any of the provisions of the Act if not paid within the due dates of the prescribed period, if any with simple interest at the rate of _____ percent per month, from the date it has become due.

(1) 1 (2) 1.5 (3) 2 (4) 2.5

93. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) तरतुदीच्या संदर्भात खालील विधानांचा विचार करा.
- (a) कलम 137 नुसार अधिनियमाखालील अनुज्ञप्ती परवाना किंवा प्राधिकारपत्र देण्यासंबंधीचे किंवा नाकारण्यासंबंधीचे कामकाज धरून कोणत्याही उत्पादन शुल्क अधिकाऱ्यापुढे चालू असलेल्या कोणत्याही कामकाजाचे कागदपत्र राज्य शासनास मागविण्यात येईल आणि त्याची तपासणी करता येईल.
- (b) कलम 138 नुसार जिल्हाधिकारी आणि आयुक्त यांनी दिलेल्या आदेशावर, अनुक्रमे आयुक्तांकडे व राज्य शासनाकडे अपिल करता येईल.

वरीलपैकी कोणती विधान/विधाने असत्य आहे/आहेत ?

(1) फक्त (a) (2) फक्त (b)
(3) दोन्ही (a) आणि (b) (4) (a) किंवा (b) पैकी कोणतेही नाही

In relation to the provision of the Mah. Prohibition Act (1949 : Bombay, XXV) consider the following statements.

- (a) According to Section 137 the State Govt. may call for and examine the record of any proceeding before any prohibition officer including that relating to the grant or refusal of a licence, permit or authorization under this Act.
- (b) According to section 138, all order passed by the Collector and Commissioner shall be appealable to the Commissioner and the State Government respectively.

Which of above statement is/are NOT correct ?

(1) Only (a) (2) Only (b)
(3) Both (a) and (b) (4) Neither (a) nor (b)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

94. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या खालील कलमांपैकी कोणते कलम या अधिनियमातील अपराधांमधील सरकार जमा होण्यास पात्र असलेल्या वस्तूची यादी देते ?

- (1) कलम 98 (2) कलम 99 (3) कलम 100 (4) कलम 101

Which of the following Section of the Maharashtra Prohibition Act, (1949 : Bombay, XXV) enlists things liable to confiscation in an offence under the Act ?

- (1) Section 98 (2) Section 99 (3) Section 100 (4) Section 101

95. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या कलम 105 नुसार राज्य शासन खालील पदार्थावर उत्पादन शुल्क बसवू शकते

- (अ) मनुष्याने सेवन करण्यायोगी कोणत्याही प्रकारची मद्यार्कयुक्त मद्य
(ब) कोणतेही मादक औषधी द्रव्य किंवा भांग
(क) अफू
(ड) विप्रकृत मद्यसारयुक्त सिद्धपदार्थ

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (अ), (ब) आणि (क) (2) (ब), (क) आणि (ड)
(3) (अ), (क) आणि (ड) (4) (अ), (ब) आणि (ड)

According to Section 105 of the Maharashtra Prohibition Act, (1949 : Bombay, XXV) State Government shall impose excise duty on

- (a) Any alcoholic liquor for human consumption
(b) Any intoxicating drug or hemp,
(c) Opium
(d) Denatured spirituous preparation

Answer Options :

- (1) (a), (b) and (c) (2) (b), (c) and (d)
(3) (a), (c) and (d) (4) (a), (b) and (d)

96. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम अन्वये खालीलपैकी कोणत्या गोष्टी निर्धारित करण्यास राज्य शासन तज्ञ मंडळ स्थापन करू शकते ?

- (1) मद्यार्क असलेला कोणताही औषधीय किंवा प्रसाधनीय सिद्ध पदार्थ
(2) मद्यार्क असलेला कोणताही पूर्वीप्रतीबंधक सिद्ध पदार्थ किंवा द्रावण
(3) मद्यार्क असलेला कोणताही स्वाद आणणार अर्क, सत्व किंवा सरबत
(4) वरीलपैकी सर्व

According to Maharashtra Prohibition Act State Government can constitute Board of Expert to determine

- (1) Any medicinal or toilet preparation containing alcohol
(2) Any antiseptic preparation or solution containing alcohol
(3) Any flavouring extract, essence or syrup containing alcohol
(4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

97. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियमाच्या खालीलपैकी कोणत्या कलमन्वये अनुज्ञप्ती प्राधिकारी लायसन्स व परवाने निलंबित करू शकतात ?

- (1) कलम 57 (2) कलम 56 (3) कलम 55 (4) कलम 54

Under which one of the following Sections of the Maharashtra Prohibition Act, the licence granting authority can suspend licence and permit ?

- (1) Section 57 (2) Section 56 (3) Section 55 (4) Section 54

98. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियमाच्या कलम 137 अन्वये जिल्हाधिकारी यांनी दिलेल्या कोणत्याही आदेशावर आयूक्तांकडे असा आदेश दिल्यापासून _____ दिवसांच्या आत अपील करता येईल.

- (1) 30 (2) 60 (3) 90 (4) 120

According to Section 137 of Maharashtra Prohibition Act, all orders passed by the collector shall be appealable to the Commissioner at any time within _____ days.

- (1) 30 (2) 60 (3) 90 (4) 120

99. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या कोणत्या कलमानुसार परवान्याशिवाय मोहा फुलांची निर्यात किंवा आयात करण्यास मनाई करण्यात आली आहे ?

- (1) कलम 59 (2) कलम 60 (3) कलम 61 (4) कलम 62

Which Section of the Maharashtra Prohibition Act (1949 : Bombay, XXV) prohibits export or import of Mhowra flowers, except under a pass ?

- (1) Section 59 (2) Section 60 (3) Section 61 (4) Section 62

100. महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम (1949 चा मुंबई XXV) च्या कलम 68 नुसार कोणतीही व्यक्ती जी, कोणतीही जागा दारूचा सार्वजनिक गुत्ता म्हणून उघडील, ठेवील किंवा वापरील, त्याला/तिला सिद्धापराध ठरविण्यात आले असता _____ वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा किंवा _____ रुपयांच्या द्रव्यदंडाची शिक्षा किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील.

- (1) 1 ते 2; 5,000 ते 15,000 (2) 3 ते 5; 25,000 ते 50,000
(3) 4 ते 6; 50,000 ते 75,000 (4) 5 ते 7; 50,000 ते 75,000

According to Section 68 of the Maharashtra Prohibition Act (1949 : Bombay, XXV) any person who opens, keeps or uses any places as a common drinking house, shall, on conviction, be punished with imprisonment of _____ years or _____ rupees fine or both.

- (1) 1 to 2; 5,000 to 15,000 (2) 3 to 5; 25,000 to 50,000
(3) 4 to 6; 50,000 to 75,000 (4) 5 to 7; 50,000 to 75,000

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201.   ①   ②   ●   ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK